Dosarul nr.4-1512/2023

4-23052699-15-4-10042023

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

21.06.2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (*sediul Buiucani*)

Instanţa compusă din:

Preşedintele şedinţei,

Judecător
Elena Ungureanu

Grefier Cristina Roșcovan-Filimancov

examinând în ședința de judecată publică cauza contravențională de învinuire a ***Țînor Mihail Ivan, d.n.*****, IDNP *****, de săvârșirea contravenției prevăzute de art.236 alin.(1) Cod contravențional-,

A C O N S T A T A T:

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05 692336 din 08.04.2023, agentul constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Petru Saranciuc, a reținut în sarcina făptuitorului Țînor Mihail săvârșirea contravenției prevăzute de art.236 alin.(1) Cod contravențional, în următoarele circumstanțe: *„data de 08.04.2023, ora 12:30, în or.Leova, s.Selişte, Țînor Mihail a condus mijlocul de transport de model „Mercedes 416 CDI” cu nr./î *****, depășind limita de viteză stabilită de la 10 la 20 km/oră, circulând cu viteza de 70 km/oră prin localitate”.*

Acțiunile făptuitorului au fost încadrate de către agentul constatator în baza art.236 alin.(1) Cod contravenţional.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul (sediul Cantemir) din 13.04.2023, dosarul contravenţional în privinţa lui Țînor Mihail, în conformitate cu prevederile art.36 alin.(2) și art.395 alin.(1) Cod contravenţional, a fost expediat Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) pentru examinare conform competenței.

În ședința de judecată, făptuitorul Țînor Mihail fiind legal citat despre data şi ora examinării cauzei, nu s-a prezentat și nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa ***(f.d.16).***

Agentul constatator din cadrul INSP, Petru Saranciuc, fiind legal citat despre data şi ora examinării cauzei, prin poșta electronică la adresa***: secretariat.centru@igp.gov.md,*** în cadrul examinării cauzei contravenţionale nu s-a prezentatși nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa ***(f.d.15).***

Astfel, conform art.455 alin.(2), (3) Cod contravenţional, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa agentului constatator și făptuitorului, procedura citării legale fiind respectată.

Examinând materialele cauzei, verificând legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție în raport cu aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu mențiunile agentului constatator la materialele dosarului contravenţional, instanța de judecată reține următoarele.

Instanța reține că, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art.443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la

întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art.445 din Codul contravenţional.

Procesul-verbal cu privire la contravenție materializează o manifestare de voinţă cu caracter unilateral a unei autorități publice (*prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenți constatatori*) și reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice. Procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții și trebuie să conțină mențiunile prevăzute de art.443 din Codul contravenţional.

Conform dispoziției legale menționate supra, lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul-verbal cu privire la contravenție atrage nulitatea acestuia. Nulitatea se constată și din oficiu. Acestea sunt cauze de nulitate absolută care nu pot fi înlăturate în niciun mod.

Conform art.443 alin.(8) Cod contravenţional, în cazul în care contravenţia prevăzută la capitolul XIII al cărţii întîi a fost constatată cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate şi verificate metrologic, agentul constatator, după stabilirea identităţii conducătorului de vehicul, poate încheia procesul-verbal şi în absenţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional. În procesul-verbal încheiat în cazurile prevăzute de prezentul alineat se indică tipul, modelul şi numărul de identificare al mijlocului special cu ajutorul căruia a fost constatată contravenţia.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art.443 al Codului contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Instanța de judecată învederează că fapta contravențională imputată făptuitorului, adică depășirea limitei de viteză, este de natură a fi stabilită obligatoriu cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic.

Instanța reține că, din procesul-verbal cu privire la contravenţie rezultă că, constatarea faptei contravenţionale a fost stabilită prin aplicarea mijloacelor tehnice speciale, însă, întru susținerea vinovăției înaintate, agentul constatator nu a anexat la materialul contravențional **nici o probă**, care ar demonstra săvârșirea faptei contravenționale de către Țînor Mihail, și anume că *în data de 08.04.2023, ora 12:30, în or.Leova, s.Selişte, Țînor Mihail a condus mijlocul de transport de model „Mercedes 416 CDI" cu nr./î *****, depășind limita de viteză stabilită de la 10 la 20 km/oră, circulând cu viteza de 70 km/oră prin localitate"*

În această ordine de idei, instanța de judecată stabilește că, în cazul de față a fost răsturnată prezumţia de legalitate, valabilitate şi autenticitate de care se bucură actele contestate. Ori, conform art.7 Cod contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

În conformitate cu prevederile art.458 alin. (1) Cod Contravențional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate.

Astfel, verificând materialele dosarului, totodată, raportând prevederile citate supra la cele indicate în procesul-verbal cu privire la contravenție de agentul constatator, instanța ajunge la concluzia că în speță, nu a fost demonstrată vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, fapt ce determină adoptarea hotărârii de încetare a procesului contravențional.

Sub aspectul dat, instanța relevă că mențiunile indicat în procesul-verbal cu privire la contravenție, și anume la rubrica „Fapta contravențională", poartă un caracter declarativ, neavând suport probatoriu de fapt, respectiv în contextul art.461 Cod contravențional, această împrejurare, face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.

În contextul expus, instanța reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întâi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzație în materie penală", în sensul art. 6 din Convenție. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudența Curții pentru a se vedea dacă o acuzație constituie „acuzație în materie penală" sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului național – potrivit dreptului intern, fapta

săvârșită de contravenient atrage răspunderea contravențională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetățenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancțiunii aplicate.

Așadar, în ceea ce privește sancțiunea amenzii, elementul esențial în funcție de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.

Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenționale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atâta timp cât amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvârșirii de noi fapte, ea neavând, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.

Ținând cont de cele trei criterii menționate mai sus, fapta de care este învinuit
Țînor Mihail reprezintă acuzații în materie penală în sensul art. 6 din Convenție, acesta beneficiind de prezumția de nevinovăție. Sarcina probei îi revine agentului constatator.

Respectând principiul prezumției de nevinovăție, al egalității armelor, al contradictorialității și al dreptului la apărare impuse de exigențele art. 6 din Convenție și prevăzute de Codul contravențional, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părți ale procesului contravențional.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franța* (nr. 2), dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. România*, 15 februarie 2007, § 30).

Pe fundalul celor descrise, instanța relevă că în cauză există un dubiu care nu a fost răsturnat prin administrarea altor probe (*spre exemplu imagini foto/video,*

cu indicarea vitezei de pe aparatul omologat și verificat metrologic), dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.

În lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța reține că acesta este un principiu complementar prezumției de nevinovăție. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiției cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunță, pe probabilități, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

Potrivit prevederilor art. 375 alin.(3) Cod contravenţional, *concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârșirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.*

Astfel, în momentul încheierii procesului verbal cu privire la contravenție este important și de principiu individualizarea faptei contravenționale și evidențierea circumstanțelor importante ce influențează încadrarea juridică a faptelor ilegale, precum și indicarea probelor pe care se bazează învinuirea.

Conform art.445 Cod contravenţional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a datelor și faptelor indicate la art.443, are ca efect nulitatea acestuia.

În conformitate cu art.461 Cod contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

Reieșind din circumstanțele date, instanţa de judecată reţine încălcarea prevederilor art.443 alin.(1) lit.d) Cod contravenţional de către agentul constatator la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05 692336 din 08.04.2023, declarând nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

În baza celor expuse și având în vedere prevederile art.441, art.443 şi art.462-463 Cod contravenţional, instanţa de judecată-,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05 692336 din 08.04.2023, încheiat de către agentul constatator al INSP al IGP, Petru Saranciuc, în baza art.236 alin.(1) Cod contravențional, în privința lui ***Țînor Mihail,*** *cu încetarea* procesul contravenţional.

Hotărârea cu drept de recurs în Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediu Buiucani).

Preşedintele şedinţei,

judecător
Elena Ungureanu